

Kmečka trgovina

Vlada hoče zvišati cene kmetijskim pridelkom

Naša vlada je izdala več ukrepov, da se učvrstijo cene kmetijskih pridelkov v državi. Izvršila bo potrebni nakup živil za rezervo, obenem je pa izdala protidruginjsko uredbo, s katero hoče preprečiti neupravičen dvig cen predmetov, ki jih kmet kupuje. Država bo odkupila za potrebo države in vojske potrebne količine pridelkov na samem tržišču. Odkupijo se znatne količine pšenice, ovsa, koruze, masti, čebule, v drugi etapi nakupa pa tudi drugi kmetijski pridelki. Obenem se bodo ustvarile že pred zimo potrebne rezerve za pasivne kraje, da se tako tem krajem zagotovi prehrana pod ugodnimi pogoji. Z odkupom na tržiščih se bo vplivalo na zboljšanje cen. Z vsem tem hoče vlada preprečiti prehod kmetijskih pridelkov v roke onih, ki bi radi s tem, da bi sedaj zbili cene čisto nizko, pozneje, ko bi pa nastalo povpraševanje, pa bi vse drago prodajali. Vlada je to storila radi trenutnega zastoja v svetovnem prometu in zaradi nerednih prometnih razmer na nekaterih straneh naše meje. Kmetijski proizvodi so danes suho zlato, za katero se moramo brigati vsi in vlada je pri tem dala lep zgled.

Švica hoče kupovati pri nas živino in meso

Zaradi vojne v Evropi je tudi Švica odrezana od številnih držav, s katerimi je kupčevala. Švica ima veliko industrijo za mesne izdelke, za katero potrebuje mnogo goveje živine. To je pred izbruhom sovražnosti v Evropi dobavljala v veliki množini iz Danske in drugih skandinavskih držav. Te dobave so se vršile v glavnem preko Nemčije, kar je pa sedaj radi vojnega stanja v Nemčiji onemogočeno. Švica bo to, kar je sedaj kupovala na severu, nabavljala na Balkanu, v prvi vrsti v Jugoslaviji. Posebno se Švica zanima za uvoz mesa starejše živine, predvsem bikov in krav, kar bo prišlo nam zelo prav, ker je ravno te živine na sejmiščih precej, saj je doslej njihče ni v večji meri kupoval. Poleg živine in mesa bo Švica kupovala od nas še pšenično moko.

Zadeva povečanja izvoza v Nemčijo

se te dni razmotriva v Beogradu v okviru stalnega jugoslovansko-nemškega gospodarskega odbora. Toda pri tem so težave, kajti z vojno so začele prihajati nemile spremembe pogojev za nakup na veliko. Ni več starega kredita, zavrtnje ne so vse stare obveznosti, neveljavni so postali sklenjeni zaključki in zahteva se gotovina. Pomorska vojna otežkoča trgovino. Trgovske ladje vojnočel se držav potaplja, plovlja je nevarna in tvegana ter povzroča težave pri nabavi kolonialnega in čezmorskega blaga. Italiji in Romuniji moramo blago takoj plačati z našim blagom, ostalim državam pa že pred prevzemom v denarju. Zato tudi mi ne moremo postopati drugače, kot da za blago zahtevamo plačilo takoj, to je pri prevzemu. Ker so naše blago Nemci plačevali s svojim blagom, kar sedaj radi vojne ne morejo takoj storiti, ni izglede, da bi se izvoz v Nemčijo dvignil. Nemci bi sicer radi, da bi jim naša država dajala blago samo na njihovo zagotovilo, da bodo plačali pozneje z blagom, toda mi na to ne moremo pristati, kajti gospodarstvo Jugoslavije ne bo dajalo drugi državi kreditov v blagu. Če nam bo torej Nemčija mogla takoj dobavljati koks, jeklo, stroje, bombaž, se bo naš izvoz v Nemčijo povečal, drugače pa iz te moke ne bo kruha.

Hmelj

Vnovčevanje letošnjega hmelja se v Savinjski dolini nadaljuje in se računa, da je 40% letošnjega pridelka že prodanega. Cene so precej stalne in se plačuje kilogram hmelja po 36 do 38 din, lepo blago pa izjemoma tudi 40 din. Največ povpraševanja je po lepem, kakovostno dobrem blagu.

Kupčija s hmeljem je oživela tudi v Vojvodini, kjer se plačuje boljše blago po 25 do 32 din kg, najboljše izjemoma tudi 35 din kg. V Vojvodini so baje prodali že okrog 70% letošnjega pridelka. Da ima vojvodinski hmelj razmeroma tako dobro ceno, je vzrok v tem, da je letos izredno lep in da se ga je pridelalo manj kot pa prejšnja leta.

Kar se tiče drugih držav, zaradi nestalnosti valut (vrednosti denarja vojskujočih držav) cene ni

mogoče prav preračunati na naš denar, zato je primerjava težka. Glavno pa je, da je oživela trgovina z našim hmeljem in da so izgledi za izvoz našega hmelja dobri.

Gospodarske zanimivosti

120 vagonov svinjske masti, mesa in drugih mesnih izdelkov bomo poslali na Češko-Moravsko. Pred izbruhom vojne se je dogovor nanašal na 150 vagonov. Radi težav v plačilih ter železniškem prometu se je bil promet s Češko-Moravsko skoraj popolnoma ustavil. Radi skoka cen in radi gornjih neprilic se je moral prejšnji dogovor obnoviti tako, da so se pri tem upoštevale koristi naših izvoznikov.

2000 svinj prodamo vsak teden na dunajskem trgu, v ostali Nemčiji pa samo 200. Na Slovaško pa bomo tedensko lahko prodali 10 vagonov svinj. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine se bo odpravil, kakor je izjavil trgovski minister dr. Andres. Namesto njega se bo osnovalo ravateljstvo za zunanjo trgovino, ki bo imelo sledeče posle: izvoz, uvoz, carine, gibanje cen v državi in v tujini, promet blaga po železnici in vodi, devizno (denarno) politiko in vse posle, ki so zvezani z zunanjo trgovino.

Vsi Nemci bodo enaki, ne sicer po značaju, pač pa po obleki. Ženske obleke bodo preproste in enotne, prav tako tudi moške. Blago bo sestavljeno iz 60% volnenih odpadkov in 40% rastlinskih vlaken. Da bi se ženske še oskrbele z obleko, stoje pred trgovinami v dolgih kolonah in čakajo na postrežbo. Toda pri tem jih dostikrat preseneti policijski voz, ki vse ženske pred trgovinami pobere in jih zapelje — lupiti krompir za nemško vojsko. Krompirja ima namreč še dovolj, dočim pride kruha le 2 kg tedensko na osebo.

Cene goveje živine

Voli. Maribor debeli 3.75—5 din, poldebili 3.25 do 3.75 din, plemeniti (junčki za vožnjo) 4 do 5.50 din; Ptuj 3—4 din, Slov. Konjice 4—4.50 din, Radovljica prvovrstni 5—5.50 din, ostali 4.50 din kilogram žive teže.

Biki. Maribor 3.2;—4.50 din, v Ptuj pa 3 do 3.50 din kg žive teže.

Krave. Maribor klavne 3.50—4.75 din, plemenite 3.50—4.75 din, klobasariče 2.25—3.25 din, molzne 3.75—5 din, breje 3.25—4.50 din; Ptuj do 3.75 din, Slov. Konjice 3.50—4 din, Radovljica 4 do 4.50 din kg žive teže. V Mitrovici na Hrvaškem so pa bile krave mlekarice 1800 do 2500 din komad.

Telice. Maribor 3.60—4.75 din, Ptuj 3—5 din, Slov. Konjice 4—4.50 din, Radovljica 4—5 din kg žive teže.

Teleta. Maribor 4—5.50 din, Slov. Konjice 4 do 4.50 din, Radovljica 7—8 din, Mitrovica 5—5.50 din kilogram žive teže.

Svinje

Plemenske. Maribor 5—6 tednov stare 60 do 75 din, 7—9 tednov 80—110 din, 3—4 mesece 130

do 210 din, 5—7 mesecev 270—390 din, 8—10 mesecev 395—490 din, eno leto stare 680—870 din komad; 1 kg žive teže 6—8.50 din. V Ptuj so bili mladi pujski 6—12 tednov stari po 50 do 140 din komad, kg žive teže 6—6.25 din. V Mitrovici na Hrvaškem so bili odstavljeni praseli (odojce) po 50—100 din komad.

Pršutarji (proleki). Ptuj 6.50—7.75 din, Slov. Konjice 7 din, Radovljica 8 din kg žive teže.

Debele svinje (špeharji). Slov. Konjice 8 din, Radovljica 9.50 din kg žive teže.

Konji

V Ptuj so lepi konji dosegli 4000 din komad. V Mitrovici na Hrvaškem so bili prvovrstni konji po 3500 do 4000 din komad, dobri tekači, to je bolj lahki konji po 1500 do 2500 din komad, stari, slabotni, bolehní in z napakami so pa bili okrog 1000 din komad.

Tržne cene

Žito. Pšenica 150, rž 150, ječmen 125, koruza 125—150, oves 100, proso 200, ajda 125, fižol 200 do 300 din 100 kg na mariborskem trgu. V Radovljici pšenica 200, ječmen 180, rž 190, oves 190, koruza 140, fižol 200—300 din 100 kg. V Sl. Konjicah pšenica 200, ječmen 175, rž 200, oves 150, koruza 150, fižol 200 din 100 kg.

Krompir. Maribor in Ptuj 75, Slov. Konjice 90, Trbovlje 125, Radovljica 100 din 100 kg.

Krma. Seno: Maribor sladko 70—80 din, kisto 50—65 din, Ptuj 50—75 din, Slov. Konjice 40 din, Radovljica 60 din 100 kg. — Detelja: Maribor 80, Slov. Konjice 60 din 100 kg. — Otava: Maribor 75—80 din 100 kg. — Slama: Maribor 35—40 din, Slov. Konjice 25 din, Radovljica 30 din, Ptuj 25 do 30 din 100 kg.

Med. Slov. Konjice 16 din, Radovljica 20 dip kilogram.

Grozde. Maribor 3—5 din kg.

Vino. Okolica Slov. Konjice navadno mešano 4 do 5 din, finejše sortirano 6—7 din liter pri vlnogradnikih.

Sadje. Jabolka: Maribor 2—4 din, Slov. Konjice 0.50—1.50 din, Radovljica 1—2.50 din kg. Hruške: Maribor 3—5 din, Slov. Konjice 1.50—2 din, Radovljica 1.50—2 din kg. Breskve 3—8 din kg, maline 4 din, borovnice 2 din, brusnice 8—10 din, šipek 3 din liter.

Drva. Slov. Konjice 70 din, Radovljica 90 din kubni meter.

Volna. Radovljica neoprana 25 din, oprana pa 35 din kilogram.

Kože. Slov. Konjice svinjske 6 din, telečje 16 din, goveje 8 din kg.

Sejmi

9. oktobra svinjski: Središče; živinski in kramarski: Sv. Krištof — 10. oktobra tržni dan: Dolnja Lendava; svinjski: Ormož; živinski: Maribor; živinski in kramarski: Rajhenburg, Vuzenica — 11. oktobra svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje — 12. oktobra tržni dan: Turnišče; živinski in kramarski: Teharje — 13. oktobra svinjski: Maribor; živinski in kramarski: Kapla — 14. oktobra svinjski: Brežice, Celje, Trbovlje.

Razgovori z našimi naročniki

Podpis izjave, naj geometer določi mejo. Razveljavitev razmejitve. J. L. Kupili ste gozdno parcelo, pri čemer prodajalec sam ni točno vedel za mejo ter ji je približno pokazal. Radi tega ste trije mejaši podpisali izjavo, naj mejo določi geometer (najbrž po mapi), da se podvrže geometrovi razmejitvi kljub eventualnemu 30 letnemu hasnovanju v drugačnih mejah. Geometrova razmejitev je izpadla v Vaš prid. Par mesecev po izvršeni razmejitvi je mejašinja pograbil listje in posekala nekaj dreves na Vašem svetu. Pravi, da ste vi kupili le tričetrt orala gozda, da meri zadevna parcela po razmejitvi več nego tričetrt orala, da ona ni vedela, kaj je podpisala, da je svet, na katerem je posekala drevesa in pograbil listje, njena last. — Na posamezna vprašanja Vam odgovorjamo: ako je mejašinja vedela za vsebino izjave, ki jo je podpisala (bodi, da je izjavo sama prečitala pred podpisom, ali so ji jo drugi prečitali, ali se je govorilo o vsebini izjave — kar bi morali v eventualni pravi Vi dokazati, kar Vam najbrž ne bo težko in bo podpis vsekakor govoril za Vas), veljajo meje tako, kakor jih je določil geometer. Mejašinja se ne more več sklicevati na morebitno 30 letno ha-

snovanje v drugih mejah, niti na to, da je sedaj Vaša parcela večja nego tričetrt orala. Meje so končnoveljavne. Vi smete gozd hasnovati do skrajnih, od geometra določenih mej ter smete zahtevati odškodnino za pograbljen listje in posekana drevesa tostran od geometra določenih mej. — Kaj drugače bi bilo, ako mejašinja res ni vedela, kaj je podpisala (ker izjave ni prečitala in ji je morda kdo navedel drugo, odnosno napačno vsebino) in se ustno ni nič govorilo o tem, da mejašinja vnaprej prizna mejo, kakor jih bo določil geometer. V slednjem primeru bi moralo — ako med Vama ne bi prišlo do izvensodne poravnave — mejo določiti sodišče, najprej v nepravdnem postopanju (kjer mora vsaka stranka sama plačati odvetnika; ako si ga najame), in če bi vrednost spornega sveta presegala pet sto dinarjev, še pravnim potom (ako bi mejašinja vložila lastninsko tožbo).

Hranilnica ne izplača naloženega denarja. P. in N. G. Prevzeli ste posestvo, morali bi izplačati dedne odpravnine bratom in sestram, ki Vam že groze s tožbo, imate denar naložen v hranilnici, a Vam ga slednja ne izplača, češ, da je pod zaščito. — Ako je hranilnici res dovoljena